

[Transcript] Genstart / Fanget i Gaza

På de seneste dage har det regnet med israelske raketter nede over Gaza. De mennesker, der bor, og der hvilke muligheder de har for at komme væk. Lige PT, som vi taler sammen, så har de ingen mulighed for at komme ud af Gaza. Grænsen til Egypten blev bumpet for leden, mens der stod hundervis, hvis ikke tusindvis af mennesker, og forsøgte at komme ud til Egypten af den vej. Og mens de så står der, så kan man se, at der sker et israelsk angræb. Det betyder så efterfølgende, at folk bliver sent hjem, og at grænsen ikke bliver muligt at kryse. Det er en totalt belejring, som de israelske muligheder selv betyder det. Hvis en nægder kommer ud, så er der ingen elektricitet. Siden den militante islamiske organisation har massivt brutalt mørtet, voldtog og kidenarbejdet helt afmiddelige israeler i en række nøg planlagt tæerngræb, har den israelske regeringsblik været rettet et sted hen. Gaza. Et område, lidt større end lange land, klemmet inden mellem Israel og Egypten. Hjemsted for Hamas og millioner af civile palestinenser, der lige nu er afskåret fra vand, elektricitet og mad. Alt de mens med siglerne slår ned. Hvordan ser livet ud for borgerne i Gaza, der endnu en gang er blevet ufribelig midtpunkt i det, der for mange føles som en endløskrig? Det genstart i dag. Mit navn er Thomas Thieronsen. Vil du ikke fortælle, hvor du er lige nu? Ja, jeg vil ikke fortælle, hvor du er lige nu. Vil du ikke fortælle, hvor du er lige nu? Jeg er i Tel Aviv, hvor jeg frem i et hotelvendue på 9. salg kan kigge ud over byen, og jeg kan også se ud over Middelhavet, så jeg har faktisk samme udsigt som palestinensen, der lever i Gaza lidt længere mod syd, sådan en teamskørsel herfra. Som melmøskoskodspont for DR har Pugdamskår oplevet gazestripen inden fra flere gange. Er det muligt for dig at komme ind i Gaza? Nej, det er ikke muligt for nogen at komme ind og ud af Gaza. Det er det heller ikke for os journalister, fordi grænsen har lukket. Det er jo absolut farligt, men hvis vi kunne komme ind, så ville vi selvfølgelig forsøge at komme ind, og det er ikke konflikten fra den tid også. Gaza er et af verdens allermeste tætteste befolkede områder, hvordan kan man se og mærke det, når man er der? Det er både et fysisk konkret syn, og så er det også sådan en mental fornemmelse. Når du er færdigst i Gaza, så er der beboelse til de fleste steder, høje lejlighedskomplekser og så videre, og der bruger rigtig mange familiemedlemmer i hver lejlighed. Og noget, jeg synes, der er slående, det er, at der er børn over det hele. I følgelig redd barnet, så udgør børn og unge om trendhaldingen af gagesbefolkning. Så er der nogle steder, hvor der er sådan nogle underhuller. Der er nogle landbrug, dyrke jordbær, agurker. Så der er stranden, modsigten, overmedelhavet og folk sidder om aften.

[Transcript] Genstart / Fanget i Gaza

Men så er der også den her mentale fornemmelse, fordi når du står og kigger ud over vandet, så kan fiskerne kun sejle ud til et vist punkt.

Børnene skal holde en viss afstand indtil hegnet til Israel.

Og ofte kan du høre, også i fredstid kan du høre israelske droner, der sådan en sommer som en bi i øret.

Så det er den her begrænsede bevægtesfrihed, som på en eller anden måde med til at øve fornemmelsen også af befolkningstidigheden.

Altså, at det, at man ikke bare kan tage indover gaser, gør det sådan en klaustrofobisk versi.

Siden lørdag har du været i kontakt med en af din gamle killer, Karma.

Hun er en ung, palstinensisk kvinde i gase.

Hvor befinder hun sig, da boomperne begynder at falde ned over området?

Jeg karmar, hun er i dag 24 år, og hun befinder sig lige nu i en FN-bygning, hvor hun er flyttet til.

Normalt så bor hun ret centralt i Gaserby, og hun fortæller mig, at der er en bygning, som er blevet udparet mål ved siden af hendes families lejlighed.

De sender sig selvfølgelig mæssige og mæssige kvinder.

De siger, at folk skal bevægge, og der er ingenting som sker.

Det er som en psykologisk lørdag, så vi finder det.

Og først så flyttede de så til hendes bedste forældre, et andet sted i Gaser,

men nu er de så røkket ind i stue-taget, som hun meget klar definerer på et FN-opholdsted,

og det er jo meget vigtigt for folk at opholde sig nede i bygninger i tilfælde af angreb, så det er der hun er lige øjeblikket.

Nu er hun afvaktiget på den 2. gang til UNDP-office.

Og du møder hende første gang i 2015, vil du ikke beskrive hende?

Da jeg møder Karma er hun 16 år, og jeg møder hende på en musikskole, hvor hun pludselig træder ind af døren med sin sjælle på ryggen,

og hun har en sort flætning, og så havner hun et meget mildt imødekomende blik.

Hun taler flydende engelsk, det har hun lært i skolen, hun går på en privat skole,

og jeg ender med at spendere en uge sammen med hende, hvor jeg forlår at leve med hendes liv.

Jeg vil gerne åbejde, selvom jeg ikke kan. Det er bare et døg.

Hvor vi går på kafé med hendes veninder, jeg er hjemme hos en møder hendes fuld, som hun er meget glad for, der hedder Koko.

Og hvor meget fyldte konflikten dengang mellem Israel og Amars?

Den fyldte rigtig meget ind i Karma, fordi hun har jo som 16 år i dengang i 2015, allerede gennemlivet flere krige,

2008 i 2012 i 2014, og jeg husker faktisk særligt en dag, hvor vi sidder hjemme i familien Sofa i Stuen,

og jeg spørger hende, hvordan hun tænker om fremtiden, og der begynder hun at græde, fordi hun bliver ked af det,

fordi hun ikke kan se sig selv for børn i fremtiden, fordi hun lever i den her uvished.

Karma er bare én af mere end to millioner mennesker, bosat i Gaza, som nu bliver ramt af krigens ødelæggelser.

Jeg har gavet 2,3 millioner Palestinians, og fyldte det fulde forst af de næbeste råd.

Gaza har været genstand for krig og konflikt i mange år, nærmest i så lang tid, jeg kan huske.

Altså hvad er forudsætningerne for sådan en, som Karma og hendes jevnalderne og helt almindelige

[Transcript] Genstart / Fanget i Gaza

mennesker i Gaza, for et helt almindeligt liv?

Nu kommer det jo an på, at du definerer et helt almindeligt liv, men der er jo ingen forudsætninger for et almindeligt liv,

som du og jeg kender det, fordi Palestinienserne i Gaza, deres liv og styret, dels af Hamas interiørorganisation, og dels af Israels blokade.

Man kalder jo Gaza for verdens største fængsel, fordi beboerne ikke bare kan komme derfra, og at de nogle gange som nu lever under massive bumperdamaner.

For mange der bor i Gaza, er det ualmindelige eller den helt særlige situation, de lever i jo, blevet dagligdag,

og hvor man forsøger at overleve og forsøger at få det bedste ud af det.

De har svært ved at navigere i den usikkerhed, de lever i, fordi lige pludselig, som vi så forlede, ud af det blå, angriber Hamas i Israel og begår en massakra,

og Hamas har jo godt vist, hvad konsekvenserne, at det ville blive,

og der sidder jo rigtig, rigtig mange mennesker tilbage, som indtil lød har i det her,

som ikke ønsker at få udlagt deres hjem igen, og som bare må finde sig i, hvad der er der foregår.

Jeg har ingen ord til at beskrive den højeste situation i Gaza nu. Det er svært.

Lige nu, der taler hele verden jo om Hamas, og det de har begået i Israel,

men hvilken rolle spiller den her organisation for helt afmiddelige mennesker i Gaza?

Altså kan man bo i Gaza uden at have berøring med dem?

Nej, det kan man ikke rigtig, fordi Hamas kontrollerer Gaza,

og det gør de med en jernnev, altså man kan jo som borger i Gaza ikke undgå,

og komme i kontakt med systemet og myndighederne.

Og noget, der er slående, det er jo, at korrupsionen er alle stederne af verden.

Og oven har jeg talet med Palsen ændrer i Gaza, som fortæller, hvor helt igennem trættet de er i korrupsionen,

så Hamas teuserer jo også den lokale befolkning, og samtidig så er det meget, meget få, der takridiserer Hamas, fordi så kan du end i fængsel.

Vi har set sjældende demonstrationer, for eksempel i 2019, hvor Palsen ændrer gik på gaden,

for at lyfte deres røst og demonstrere mod manglen på helt basale nødvendigheder,

men den her demonstration var meget kort, den blev lukket ned, og nogen blev arresteret.

Så det er også et overvågningssamfund, altså en ting er, at israelerne overvåger Gaza meget, meget nøg,

men du føler også, når du er der, at du er overvåget.

I vesten der er Hamas show karakteriserede som en terrorkonsjon, de på EUs og USAs terrorliste.

Du siger, man bliver overvåget, og de kontrollerer det mest af ens liv,

men hvordan ser Palsen ændrer i Gaza på Hamas?

Ja, nogen ser på Hamas som den bedste modstand mod Israel,

og den israelske besættelse af vestbredden, og den israelske blokade.

Men tilslutningen til Hamas, den går op og ned, når der er krig i kristid, som vi er i nu.

Så ser vi markant større opbakning til Hamas mod Israel i krigen,

ligesom vi også ser israelerne rykker til dig sammen på tværs og uenigheder i støtte til deres militær.

Det samme sker faktisk i Gaza.

Om man plejer at sige, at hvis Hamas mangler opbakning blandt det lokalbefolkning,

[Transcript] Genstart / Fanget i Gaza

så kan de bare starte en krig mod Israel, fordi så bakker folk automatisk op om Hamas mod Israel. Så hvis man følger den logik, så når Hamas begår det, vi så i weekenden angriber Israel på den måde, så affører det faktisk en del støtte fra dem, der bor i Gaza til organisationen. Ja, det gør det. Altså, der er nogen mennesker i Gaza som fejre. Det angreb, det er point mod alle. Men der er nogen som fejrer det, der skete i Israel forleden, som fejrer, at det er lykkedes Hamas at trænge ind i Israel og massakrere israeler. Samtidig er det jo også en situation, hvor der er meget stor ungdomsarbejdsløshed i Gaza. Der er mange unge mænd, der ikke har andet at foretage sig ind og tilslutte sig i en terrororganisation, og sidde og lave nogle våben. Og det er jo velkendt, at et sted, hvor der er manglet på udvikling, hvor der ikke er nogen fremtidsudsigter, hvor der ikke er plads til at håbe at drømme, hvor man ikke er her over sin egen fremtid, at så bliver det meget, meget nemt for organisationer og terrororganisationer, som har masset at rekruterere, og kunne blive ved med at rekruterere, også efter en krig, som den, vi ser nu. Jeg tænkte, man kunne også vinde, når man kunne måske tænke, som helt almindelige borger i Gaza. Nu angriber Hamas Israel, nu begynder der at regne med bumper nedover os lige om lidt. Ja, det er der også mange, der føler. Der var ingen tvivl om, at der er rigtig mange Palestinians i Gaza, som ikke har lyst til at leve sådan her. I 2014 blev rigtig mange af deres boliger lagt i uriner. En del er blevet genopbygget, og nu skal de så tætte dem igen, og mange liv går jo tabt. Så selvfølgelig er der mange, der ikke har lyst til at leve under de bumper, der mangler. Men de sker jo også i en kontekst, som for mange Palestinians handler om årtires undertrykkelse, og årtires besættelse af Palestinians på vestbredden. Og nu 15 års israels blokade af Gaza. Så for mange så begynder historien ikke i lørdags. Det er en lang, kan du sige, kontinuerlig, daglig historie om, hvordan Palestinians lever i de besatte områder og i Gaza-striven. I 1948 blev Israel en selvstændig stat, mens stredigheder med lands arabiske nabostater fører 1967 til 6-dagskrigen. Israel kommer ud som en overleden sejr her, og Europa og anikterer blandt andet Gaza-striven fra Egypten. Men med den israelske aniktering følger også voldsomspændinger, vold, og de såkaldte intifater. Oprør rettet mod den israelske besættelse, efter årtires blodsugivelse. Men under de mangeårs konflikt, har den militante islamiske protestbevægelse Hamas,

[Transcript] Genstart / Fanget i Gaza

vokser sig stadig større og stærkere.
Og da Palestinienserne i 2006 går til valg, stryger terbevægelsen Hamas frem.
I valgkampen låde de at gøre op med den ineffektivitet,
og komme korrupsionen til livs og propaganda-reformer.
Hamas har vundet 66 yderparlamentes 132 pladser.
De vinder magten, og valget chokerer vesten og særligt israël.
Det er jo en organisation, som ikke støtter en tostadsløsning og fredsprocesserne,
men i stedet ønsker israëls udslittelse.
Så deres valg komplicerede jo også håb for en fredsortal,
mellem med israël og Palestinienserne,
fordi Hamas tror på vold i befrielsen af Palestinienserne.
Det er en terrororganisation, der kommer til magten.
Det er jo klart, at det er ikke en partner,
som israël føler, man kan være i forhandlinger med om fred.
Efter valget indfører israël en blokade,
der har til formål at kontrollere, hvem og hvad der kommer ind og ud af gase.
Hvad end det foregår til lands, til vans eller i luften.
I 2012 tilfører de så en 6 meter høj mur,
af jern og betong, bekledd med kameraer og sensorer.
Variæren skal forhindre angreb fra Hamas,
men fra det internationale samfunds side bliver den fordømt.
Så kigger vi på, hvordan adgangen til vand,
der bruger vi også EFN-stall,
der viser, at beboerne nu kun har adgang til 50 procent,
af den region, som WWU anbefaler.
Noget, der måske gør det her betændte forhold mellem israël
og befolkningen i gase, er endnu mere komplekst.
Det er, at gasejov er dybt afhængig af israël.
Vi ser den faktisk lige nu,
fordi den handler om, hvordan israël kan lukke for adgangen til alt, hvis de vil.
Forleden, der indførte israël, hvad de kalder en total belejring.
Og det vil sige, de har lukket for adgangen, for forsyninger,
så som vand, mad, brændstof og så videre.
Det, at de har lukket for brændstoffet, betyder, at gases eneste kraftværk
nu ikke længere at køre, fordi det er afhængig af brændstof, de løber tør.
Vi så det faktisk allerede her i aftes og i natt,
at store dele af gase nu ligger hen i mørke,
og at der er lys, de steder, hvor folk stadigvæk har brændstof på generatoren.
De konsekvenser, så også kan få i følge internationale organisationer
og folk, der bor i gase, det er, at når der ikke er brændstof,
og man kan køre en generator, det har jo også store konsekvenser,
for hvordan hospitalerne kan fungere, fordi de er jo afhængig af elektricitet.
I øjeblikket er der en situation, hvor de er overbelagt med såret palsinenser,
som kommer ind fra Israël til bombardementer.

[Transcript] Genstart / Fanget i Gaza

Hvis der ikke er elektricitet, så er det jo meget begrænset, hvilken behandling de kan få.

Det er alvorligt, og det er kollektiv straff,

som i følge eksperter og internationale organisationer også er imod internationale lov, simpelthen, at afskaer folk fra hjælp.

Ingen ting er at være afskåret fra basale for nødnhed.

Noget andet er de israelske bombardementer.

Israelerne understrejer jo igen og igen, at de ikke går efter civile mål.

Altså, hvor svært er det at ramme militærmål i gazastripen, hvis det er det, man går efter, uden også at ramme de civile?

Det er rigtig svært. Israel går efter bombe, ikke kun Hamas ledere, Hamas figurer, men jo også Hamas infrastruktur.

Og der er jo civile over det hele.

Er det en del af Hamas strategi netop at operere imellem civile og blandt civile, for at gøre det svært for israelerne at ramme dem?

Ja, det er det også, og vi har set eksempler på,

at de benytter civil infrastruktur til at gennem våben, til at affyre raketter, også fra befolkede områder i 2014 i krigen,

der gemte militante enten fra Hamas eller islamisk,

de har de gemte våben i en FN-organisations drengeskole,

hvor der også blev fundet affyringsudstyr,

og det var på et tidspunkt, hvor skolen ikke var åben, fordi der var krigen,

men indgangen til skolen var åben, blev holdt åben,

så den, at børn kunne benytte skolegården,

og det er der en undersøgelse for FN, der har vist.

Så ja, de benytter også civile infrastruktur,

og på den måde gemmer sig blandt civile.

Det var endnu en morgen i Gaza med israelske angreb.

Jeg har dækket to krige i Gaza,

og måden det ofte foregår på, det er, at folk bliver advaret,

noget tid før der kommer et angreb.

Så jeg har oplevet at køre rundt i gaderne, i kristid,

og lige pludselig ser du en familie,

kom løbende ud af en opgang med nogle tasker eller ingenting,

og se helt forvirret og bange ud,

fordi de har fået en advarslem, at deres hus vil blive bumpet.

Og så er det jo så, hvor skal de så tage hen?

Så der er advarsler fra israelernes side.

Altså når den her krig pågår mellem Hamas og israeler,

når det virkelig så spiser til, som vi ser lige nu,

hvordan er det så at være helt emellig borgere i Gaza?

Det er først og fremmest en følelse af, at der ikke er nogen steder, der sikrer.

Det er en tid, der er fyldt med angst for at miste livet,

og miste familiemedlem og venner.

[Transcript] Genstart / Fanget i Gaza

Det er en fuldstændig undtagelsestilstand,
hvor dit liv er defineret af demensiv bombardement, der foregår.
Der er talet med Karma i går, fortæller hun jo også,
hvordan hun føler, at det er 24-7,
altså at de går i seng til lyden af angreb,
de står op til lyden af angreb.
Du fangede, du kan ikke komme væk, du sidder under massive bombardementer,
og for nogen handler det også om, at de måske ikke ved,
hvor de får det næste måltid fra, eller hvor vidt,
at der er kapacitet til, at de bliver behandlet på hospitalet,
hvis de bliver sovet.
Lørdagmorgen våner Israel til det bestielske overraskelsesangreb for Hamas.
Et ukendt antal Hamas-kriger trænger ind i landet.
Begår overgreb og massedrap.
Videoen her, som er vefiserede nyhedsbordet AP,
ses i en blødende og bagbundet kvinde,
som man givligt er blevet tændt ned til Gaza som gisle.
De sammerer end 100 gisler messer over grænsen til Gaza.
Hamas er på både EU's og USA's terrorliste,
og Israel har svoret massive hevn ovenpå Lørdagens angreb.
Allerede natten til sønter, svarer Israel angrebet med et bombardemang mod Gaza.
Jeg er selvfølgelig færdig, fordi hver minutter, at noget kan explodere.
Så det er ikke sikker. Noget er sikker, virkelig.
EU- og humaner størrelser siger, at Israel styrker,
som har hættet residentielle bygninger i skolen.
Først og fremmest kan jeg genkende billederne.
Det føles som en gentagelse, men i større skaler.
Unst og morgen, der meldte israelske militær,
de havde bumpet 200 mål alene i et nabolag.
Det synes jeg, at billederne bærer præa.
Jeg ser bilder af centrale nabolag, lejlighedskomplekser, bygninger, der ligger uriner.
Der er bilder af mange mennesker i gaden, men der i panik forsøger
og redder såret til hospitalet.
Såret børn også med støv i håret fra angrebet.
Gaderne er fyldt med debris, det samstyrte bygninger.
Vi ser bilder af larm fra bumper, fra råben, fra murbrugger under folks fødder.
Det er gråt, farveløst.
Rund omkring i byen ser du røjsøg eller stiger op fra angrebet.
Du har været i kontakt med Karma igen, hvordan har hendes tilværelse været sidenlørter?
Hun sidder kun indenfor, hun går ikke ud.
Jeg spurgte hende om hun eventuelt kunne filme, hvordan der ser ud omkring hende ude i gaderne.
Hun siger, hun har slet ikke taget noget video, fordi hun holder sig indenfor, og hun holder sig fra
vinduer.
Og der sidder hun så sammen med sin familie og vinter.

[Transcript] Genstart / Fanget i Gaza

Hun er lige blevet færdig på jurastudiet og skulle faktisk til at begynde i et praktik.

Men nu sidder hun så i studietagen et sted i Gaza og venter på, at grine skal slut.

Karma har fortalt, at hun har flyttet sig to gange siden de israelske bombardementer af Gaza gik i gang.

Hvad har hun og de andre civile palstenenser af flugtmuligheder?

De har ikke nogen flugtmuligheder ud af Gaza, fordi Grænseårgangen til Israel er lukket.

Og nu er Grænseårgangen til Egypten også lukket, fordi der har været flere israelske angreb, bumperangreb ved Grænseårgangen.

Så mens vi taler, så er der ingen mulighed for at komme ud overhovedet.

Puk, du siger, at de her bældre, der er kommet ud for Gaza lige nu, det ligner noget, vi har set før, og noget, du har set før, når du har dækket de krige, der har været.

Det vi ser i øjeblikket, er det alligevel anderledes end en tidligere.

Det er anderledes den her gang, fordi at bombardementerne virkelig er intensive.

Og det her er langt fra slut, hvis vi skal tro på, hvad den israelske regering siger, så er det her kun begyndelsen.

Og i øjeblikket, der venter vi på, hvornår en forventet landoffensiv går i gang.

Befolkningen skal selvfølgelig forberede på, at det her kan komme til en bygri, hvor der vil være endnu flere tag, både fra Paltinense siden, men også fra Israel siden, fordi det er selvfølgelig en meget kompleks svær operation, at bygge sig ind i for israelerne, at skulle føre bygri i Gaza.

Den her nedkæmning af Hamas, man prøver nu, det er jo med et håb om, at man kan nedkæmpe Hamas.

Hvad er sensynden for, at man kan ramme Hamas, hvor det gør rigtig undt?

Ja, det er jo det store og måske vigtigste spørgsmål ved den strategi hjælpe.

Israel bumpede Gaza i 50 dage i sidste krig i 2014, og forsøgte også der, at uskadelig gør Hamas.

Nu står vi altså i sådan en situation, 9 år efter, hvor Hamas har været i stand til at udføre det dødeligste angreb.

Nogle siden mod Israel og israelske civile, så spørgsmålet er, om man via en total belejring, og via bumper demang, kan bumpe sig til sikkerhed på lang sigt.

Det er der i hvert fald ikke erfaringer for tidligere, der syder på.

Og midt i alt det her puck, der sidder, karma og mange andre civile palstinenser, tør hun tænke på, hvordan livet bliver for hende og alle de andre på den anden side af det her i Gaza.

Hun sagde til mig i går, egentlig meget roligt, at hun ikke ved, om hun den her gang kommer til at overleve, og om hendes familie kommer til at overleve.

Hun sidder jo i stue tage på denne her FN-bygning, fortæller du, er hun sikker der?

Hun er måske mere sikker, end hun er i sit eget hjem, hvor der er et kært mål i nærheden. Men de fleste i Gaza føler også, at der vitterligt ikke er nogle sikre steder og opholdser i øjeblikket.

Puk, tak for at være med.

Det var så lidt.

Israels energiminister har torsdag meddelt, at belejringen er Gaza, og dermed også blockaden af elektricitet, vand og brandstoff ikke vil stoppe, før de israelske gisler bliver frigidde.

Hermed slutter dagens genstart. Programmet er lavet af Magnus Miu, Grybak Jensen, Claudias Stenhardt, Line Fabrisius, Nikolaj Fulsang, Søren Elbæk og mig, Thomas Tjerenen.